

Dosarul nr. 2ra-178/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Central (jud. R. Pulbere)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Vasile Ghinda cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională a lui Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la repunerea în termenul de contestare a actului administrativ, anularea actului de control, a facturii de plată și obligarea reconectării consumatorului la rețeaua de furnizare a energiei electrice

împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei, admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, casată parțial hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Central și emisă în această parte o nouă hotărâre

constată:

La 13 octombrie 2015, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Iulitei Ghinda și Vasile Ghinda cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 20 februarie 2014, în urma unui control al rețelelor electrice, reprezentanții ÎCS „RED Union Fenosa” SA au depistat conectare neautorizată la locul de consum nr. 2224073 din str. XXXXX com. XXXXX mun. XXXXX.

Ca urmare, a fost întocmit actul nr. A 21947 din 20 februarie 2014, prin care s-a constatat intervenție în echipamentul de funcționare a echipamentului de măsurare a energiei electrice, astfel că pârâții consumă energie electrică fără evidența acestuia prin echipamentul de măsurare.

La 26 februarie 2014, a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate pentru perioada 20 februarie 2013 - 20 februarie 2014, conform sistemului paușal și înaintată factura spre plată.

A remarcat că pârâții prin acțiunile sale au admis o faptă ilicită - consumul fraudulos de energie electrică, fără contract, faptă care a adus un prejudiciu furnizorului.

Având în vedere prevederile art. 1398 Cod civil, pârâtul este obligat să repare integral prejudiciul delictual.

La 20 februarie 2014, datoria pentru consumul energiei electrice a constituit suma în mărime de 15967,48 de lei, fiind formată drept rezultat al neachitării facturilor de energie electrică consumată.

A obiectat că nu au fost achitate facturile de furnizare a energiei electrice nr. 2224073154 din 26 februarie 2014 în sumă de 15885,32 de lei și nr. 2224073158 din 12 mai 2014 în sumă de 82,16 de lei.

Actele juridice în baza cărora există datoria și anume, actele de depistare a încălcării clauzelor contractuale și facturile spre plată, în cazul în care nu erau de acord cu ele, urmau să fie contestate în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 în termenul legal de 30 de zile.

Pârâții nu le-au contestat până în prezent, din care rezultă că nu și-au exprimat dezacordul său cu actele juridice menționate în termenul obligatoriu de prescripție, fiind astfel implicit de acord cu ele, acestea fiind obligatorii.

Astfel, în privința actelor juridice menționate, prezumția de legalitate și respectiv, obligativitatea acestora a devenit absolută, din cauza necontestării lor de către pârâți în conformitate cu procedura legală.

La 27 octombrie 2014, în adresa pârâților a fost expediată reclamația privind neachitarea datoriei de 15967,48 de lei, în care s-a propus ultimilor să achite datoria sau să întreprindă măsuri pentru soluționarea pe cale prejudiciară a litigiului. Dovada primirii reclamației este avizul de recepție semnat la 3 noiembrie 2014.

La 28 februarie 2015, în adresa pârâților a fost expediată repetat reclamația nr. 09-01/15 r-gnf privind neachitarea datoriei de 15967,48 de lei, fiindu-le propus să achite datoria sau să întreprindă măsuri pentru soluționarea pe cale prejudiciară a litigiului, însă corespondența a fost returnată de Poșta Moldovei cu mențiunea - destinatarul este decedat.

A precizat că persoana indicată în calitate de consumator în facturi - Constantin Ghinda a decedat, iar Iulita Ghinda și Vasile Ghinda dețin în proprietate imobilul, la locul de consum, unde a fost consumată fraudulos energia electrică.

A mai menționat că la 1 ianuarie 2015, ÎCS „RED Union Fenosa” SA (decizia Camerei Înregistrării de Stat din 1 ianuarie 2015), în calitate sa de operator al rețelelor de distribuție a separat, din punct de vedere legal, activitatea

de distribuție de activitatea de furnizare a energiei electrice, prin constituirea unei noi întreprinderi ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

În temeiul prevederilor Legii cu privire la energia electrică, art. 70, 79 alin. (3), 84 Cod civil și drept consecință a succesiunii universale a părții din patrimoniu ce este aferent activității de furnizare a energiei electrice, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a preluat tot patrimoniul, drepturile/obligățiile și respectiv, toate contractele ce sunt aferente activității de furnizare a energiei electrice la 1 ianuarie 2015.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor Regulamentului pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010, art. 512, 514, 572, 573, 575, 602 Cod civil, art. 60, 82, 83, 87, 90, 94, 96, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâților, în mod solidar, în beneficiul ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a sumei datoriei pentru energia electrică consumată în mărime de 15967,48 de lei și a taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 479,02 de lei.

La 5 iulie 2016, Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei a depus cerere reconvențională împotriva ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la repunerea în termenul de contestare a actului administrativ, anularea actului de control, a facturii de plată și obligarea reconectării consumatorului la rețeaua de furnizare a energiei electrice.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că la 18 noiembrie 2015 a recepționat cererea de chemare în judecată înaintată de ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, iar din documentele anexate la aceasta a constatat faptul că la 20 februarie 2014, ora 07:20, la domiciliul lui Constantin Ghinda (decedat), personalul furnizorului energiei electrice, care au efectuat un control de sine stătător, au stabilit prin emiterea unui act de depistare a încălcării clauzelor contractuale precum că consumatorul cu numărul locului de consum NLC 2224073 consumul fraudulos de energie electrică, fără a fi asistați pe parcursul efectuării controlului de consumator sau reprezentantul acestuia, fiind emise facturile din 26 februarie 2014 în sumă de 15885,32 de lei și din 12 mai 2014 în sumă de 82,15 de lei.

A remarcat că atât actul de depistare a încălcărilor, cât și facturile trebuiau să fie remise și întocmite pe numele său și a Iulitei Ghinda pentru a putea fi contestate de ei.

Astfel, nici el, nici Iulita Ghinda nu au fost prezenți în momentul emiterii acestor acte pentru a lua cunoștință de cauză și de încălcările care li se impută, dându-i au luat cunoștință cu actele privind consumul fraudulos abia când au fost atrași în proces.

Drept urmare, controlul a fost efectuat de către reprezentanții ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în lipsa consumatorului, fiind încălcate astfel prevederile pct. 161 din Regulamentul nr. 393 din 15 decembrie 2010 privind furnizarea energiei electrice.

A obiectat că actul nr. A 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale a fost întocmit cu încălcarea legislației în vigoare

și urmează a fi declarat nul, deoarece nu întrunește toate condițiile legale de întocmire a unui act și anume:

- depistarea încălcărilor ce țin de stabilirea funcției personalului furnizorului care în act urmau a fi indicate nu doar numele și prenumele, dar și funcția pe care o dețin reprezentanții furnizorului pentru a stabili dacă aceștia dețin atribuții de a efectua un astfel de control și de a emite actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, fiind încălcate astfel prevederile pct. 157 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010.
- actul nr. A 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale a fost întocmit pe numele lui Constantin Ghinda, care la acel moment era decedat, iar calitatea de consumator având dânsul și Iulita Ghinda, prin urmare, au fost încălcate și prevederile pct. 165 din Regulamentul menționat.
- Contrar prevederilor pct. 94 din Regulamentul menționat, în actul nr. A 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale în rubrica receptori electrici reprezentanții furnizorului nu au făcut referire la lipsa accesului în locuință, fapt care urma a fi probat de persoanele care îl invocă, iar la metoda de calcul prin sistemul paușal conform anexei nr. 4 nu au făcut referire. Mai mult, în rubrica menționată nu a fost făcută referire la încălcările depistate, dar a fost stabilită continuarea de la rubrica încălcări depistate. La momentul verificării sarcina pe firul fazic era de $1 = 19A$, iar pe firul nul $1 = 0$, discul contorului staționa.

Totodată, au fost încălcate și prevederile pct. 165 din Regulamentul menționat, care expres prevăd că personalul operatorului de rețea indică în act, în mod obligatoriu, modalitatea în care consumatorul final a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată.

A accentuat că o altă încălcare la emiterea actului menționat constă în aceea că personalul furnizorului a indicat că Ivan Ghinda a fost prezent la efectuarea controlului și nu a dorit să îl semneze, prin urmare, lipsa sau refuzul consumatorului sau reprezentantului de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal și se adeverește prin semnătura a cel puțin doi martori, indicându-se și datele acestora, fapt ce în realitate nu a avut loc.

Astfel, la întocmirea actului nr. A 21947 din 20 februarie 2014 depistându-se încălcări ce cad sub incidența art. 445 Cod contravențional, au ca efect nulitatea acestuia.

Ca urmare a întocmirii actului nr. A 21947 din 20 februarie 2014 a fost întocmită factura pentru energia electrică, care la fel urmează a fi anulată, deoarece a fost emisă pe numele lui Constantin Ghinda care la data emiterii era decedat, circumstanță ce contravine legii și conform art. 227 alin. (2) Codul civil, constituie temei de anulare a actului juridic.

Având în vedere prevederile art. 165, 173² din Regulamentul menționat anterior, a consemnat că actul nr. A 21947 din 20 februarie 2014, în lipsa unei decizii a furnizorului, a stat la baza emiterii facturii din 20 februarie 2014 în sumă de 15967,48 de lei, producând astfel efecte juridice, ceea ce contravine pct. 173² din Regulament.

De asemenea, contrar prevederilor pct. 173³ din Regulamentul menționat, pârâtul nu a înaintat în adresa consumatorului o decizie argumentată supusă contestării, cu indicarea circumstanțelor și motivelor emiterii acesteia.

Cu referire la prevederile pct. 6 din Regulament, a precizat că factura privind energia electrică urmează a fi achitată în baza unei înțelegeri, acord sau contract dintre două părți în care una este consumator și cealaltă furnizor. La caz, un astfel de contract nu există.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 227 Cod civil, art. 166-167, 172-173 CPC.

A solicitat admiterea cererii reconvenționale, repunerea în termen privind contestarea ilegalității actului nr. A 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și a facturii din 26 februarie 2014, anularea actului nr. A 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și a facturii din 26 februarie 2014, precum și reconectarea consumatorului la rețeaua de furnizare a energiei electrice.

Prin încheierea din 7 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Central, a fost admisă cererea lui Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei privind succesiunea în drepturi.

A fost înlocuită pârâta Iulita Ghinda cu succesorul ei în drepturi Vasile Ghinda.

Prin cererea de majorare a cuantumului pretențiilor, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a solicitat admiterea acesteia, încasarea din contul pârâtului în beneficiul ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a sumei de 24238,85 de lei constituită din 15967,48 de lei – datoria pentru energia electrică și 8271,37 de lei – dobânda de întârziere, precum și a taxei de stat în mărime 727,16 de lei.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Central, a fost respinsă integral acțiunea ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL ca neîntemeiată.

A fost respinsă cererea lui Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei cu privire la repunerea în termen privind contestarea ilegalității actului nr. 21947 din 20 februarie 2014 de depistare a încălcării clauzelor contractuale și a facturii din 26 februarie 2014.

A fost respinsă acțiunea reconvențională a lui Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei ca tardivă.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei, admis apelul declarat de ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea respingerii acțiunii inițiale și emisă în această

parte o nouă hotărâre, prin care a fost admisă integral acțiunea ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

A fost încasată în beneficiul ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL din contul lui Vasile Ghinda suma de 15967,48 de lei datorie de plată pentru consumul fraudulos și consumul curent de energie electrică, suma de 8271,37 de lei dobânda de întârziere, suma de 727,16 de lei cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în prima instanță, suma de 545,37 de lei cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în instanța de apel, în total suma de 24238,85 de lei.

În rest, în partea respingerii acțiunii reconvenționale ca fiind tardivă, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 3 decembrie 2018, Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei a declarat recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de respingerea cererii reconvenționale, adoptarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe în partea prin care a fost respinsă acțiunea ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și admisă cererea reconvențională.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală.

Astfel, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în prima instanță, nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Instanța de apel a respins cererea lui de apel aplicând eronat normele de drept material.

Având în vedere prevederile art. 118 CPC, pct. 153, 153¹ din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010, a precizat că intimatul nu a prezentat procesul - verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, inclusiv pretențiile pe care le-a invocat urmau a fi stabilite conform prevederile pct. 153¹ din Regulament de către furnizor, care de asemenea lipsesc, astfel nici nu pot fi invocate.

Cu referire la prevederile pct. 15 din Regulamentul menționat, a accentuat că nu-i poate fi imputată intervenția în schema de racordare.

A menționat că nu a încheiat niciun contract cu intimatul, prin urmare, ultimul nu putea și nici nu era în drept să emită o factură de plată în baza unui act de depistare a încălcării clauzelor contractuale în lipsa unei decizii argumentate cu indicarea motivelor și circumstanțelor ce au stat la baza emiterii acesteia, nefiind în drept de a emite o factură de plată în lipsa unei decizii argumentate.

Este neîntemeiată și poziția instanței de apel cu privire la recunoașterea legalității actelor emise și anume, a actului de control nr. A 21947 din 20 februarie 2014 și a facturii din 26 februarie 2014, contrar procedurii legale, fără existența deciziei de sancționare.

Totodată, instanța de apel neîntemeiat a indicat că la 26 februarie 2014 de către ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a fost adoptată decizia,

care în realitate nu există, fapt recunoscut de partea adversă și constatat în instanța de judecată.

Luând în considerație că în ședința de judecată nu a fost constatată intervenția lui în funcționarea contorului și ca urmare, consumul de către el a energiei electrice fără evidența acesteia de echipamentul de măsurare, fapt ce constituie temeiul apariției datoriei în mărime de 15967,48 de lei, prima instanță corect a conchis netemeinicia acțiunii ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL.

La 14 ianuarie 2019, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus referință la recursul declarat de Vasile Ghinda, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 10 octombrie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 216), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 3 decembrie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Vasile Ghinda, reprezentat de avocatul Viorel Gortolomei se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu